

Αριθ. Πρωτ.:31569

ΑΘΗΝΑ, 23 Αυγούστου 2017

Π Ρ Ο Σ Την

- Γενική Γραμματεία Εμπορίου &
Προστασίας Καταναλωτή (ΓΓΕΠΚ)

Υπόψη Γενικού Γραμματέα

- Γενική Γραμματεία Υποδομών (ΓΓΥ)

Υπόψη Γενικού Γραμματέα

ΚΟΙΝ.: - Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων

Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)

- Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των
Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ)

- Αρχή Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

ΘΕΜΑ: Έναρξη χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ δημοσίων έργων, προσαρμοσμένα τεύχη δημοπράτησης και ζητήματα διασφάλισης του απορρήτου των οικονομικών προσφορών καθώς και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των διαγωνιζομένων από εξωτερικές επιθέσεις.

ΣΧΕΤ.: (1) Η υπ'αριθμ. πρωτ.: 28990/7.7.2015 επιστολή του ΣΑΤΕ με θέμα: "Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις στην Ελλάδα".

(2) Η υπ'αριθμ. πρωτ.: 29461/6.11.2015 επιστολή του ΣΑΤΕ με θέμα: "Εφαρμογή ΕΣΗΔΗΣ στις συμβάσεις έργων του Ν.3669/2008 - Αναγκαιότητα μετάθεσης έναρξης χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ στα δημόσια έργα".

(3) Η υπ'αριθμ. πρωτ.: 30857/20.1.2017 επιστολή του ΣΑΤΕ με θέμα: "Επείγον αίτημα συμμετοχής εκπροσώπου μας στην επόμενη συνάντηση δοκιμαστικής χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δημοπρασιών δημοσίων έργων".

(4) Η υπ'αριθμ. πρωτ.: 31156/11.4.2017 επιστολή του ΣΑΤΕ με θέμα: "Έναρξη υποχρεωτικής χρήσης ΕΣΗΔΗΣ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων. Ζητήματα ετοιμότητας Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης".

(5) Η υπ'αριθμ. πρωτ.: 31265/15.5.2017 επιστολή του ΣΑΤΕ με θέμα: "Προβλέψεις μετάθεσης έναρξης χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ για τα έργα στο άρθρο 47 του σχ.ν. του Υπ. Οικ. με θέμα: «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου . . . και λοιπές διατάξεις»".

Αγαπητοί κ.κ.

Α) Σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 4482/2017 (ΦΕΚ/Α/102/25-7-2017), από τις 25 Ιουλίου 2017 έχει αρχίσει η υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για την διενέργεια διαγωνισμών Δημοσίων Έργων και εκπόνησης Μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και μόνον για :

- τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών [άρθρα 27 και 95 παράγραφοι 2.(α) και 2.(β)] και

- τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (άρθρα 27 και 86 παρ. 6).

Φειδίου 14-16 Αθήνα 106 78 / 14-16 Feidiou str. 106 78 Athens Greece
T +30 210 3301814/5 T +30 210 3836503 F +30 210 3824540 E info@sate.gr

www.sate.gr

Β) Η ΕΑΑΔΗΣΥ προχώρησε στην σύνταξη και ανάρτηση στην ιστοσελίδα της στις 7 Αυγούστου 2017 διαμορφωμένων πρότυπων τευχών διακηρύξεων ανοικτής διαδικασίας για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργου άνω των ορίων και κάτω των ορίων του ν. 4412/2016 με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή, προσαρμοσμένα στις διατάξεις της με αριθμ.83010/4098/2-8-2017 Κ.Υ.Α. Β 2710, δηλαδή, προσαρμοσμένων στην δημοπράτηση δημοσίων έργων με χρήση του ΕΣΗΔΗΣ. Μέχρι και σήμερα τα εν λόγω πρότυπα τεύχη - που μεταξύ άλλων προβλέπουν την υποχρέωση υπογραφής του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ από όλα τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/16, ανά περίπτωση (στις περιπτώσεις ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ από τους Διαχειριστές, στις περιπτώσεις ΑΕ από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και όλα τα μέλη του ΔΣ), επί ποινή απόρριψης της προσφοράς(!), πρόβλεψη με την οποία ο ΣΑΤΕ διαφωνεί πλήρως - δεν έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Γ) Με την ΚΥΑ 83010/4098 (ΦΕΚ Β' 2710/2-8-2017) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι για την ηλεκτρονική δημοπράτηση των δημοσίων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών θα αναπτυχθεί μία ξεχωριστή πλατφόρμα (υποσύστημα του ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο θα διαχειρίζεται η ΓΓΥ και θα πρέπει και οι Αναθέτουσες Αρχές αλλά και οι Οικονομικοί Φορείς να εγγραφούν (ανεξαρτήτως εάν είχαν ήδη εγγραφεί στο ΕΣΗΔΗΣ για διαγωνισμούς υπηρεσιών και προμηθειών). Μέχρι το σύστημα να ολοκληρωθεί και να μπορεί η ΓΓΥ να αντεπεξέλθει στον ρόλο της ως Διαχειριστής του υποσυστήματος τον ρόλο του Διαχειριστή θα έχει η ΓΓΕΚΠ.

Μέχρι σήμερα στον σχετικό ιστότοπο: <http://www.promitheus.gov.gr> έχει δημιουργηθεί μία ενότητα με τίτλο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) - Δημόσια Έργα και υποενότητες: Είσοδος Χρηστών ΕΣΗΔΗΣ - Δημόσια Έργα, Γενικά Στοιχεία - Ανακοινώσεις, Αναθέτουσες Αρχές (εγγραφή χρηστών, πληροφορίες κ.α.), Αναζήτηση Διαγωνισμών Δημοσίων Έργων.

Από την εξέταση αυτών διαπιστώθηκε ότι καμία υποενότητα δεν είναι ουσιαστικά ενεργή.

Για αυτό τον λόγο έχουμε ήδη απευθύνει αρμοδίως δύο αιτήματα με τα οποία ζητούμε:

- να ενημερωθούμε για την ημερομηνία έναρξης ταυτοποίησης στο σύστημα των οικονομικών φορέων καθώς και
- την ενεργοποίηση της πρόβλεψης των αναφερομένων στο άρθρο 20, παρ. 2 της ΚΥΑ περί προγράμματος εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των οικονομικών φορέων με την διοργάνωση ενημερωτικών/εκπαιδευτικών σεμιναρίων των οικονομικών φορέων για την υποβοήθησή τους στην χρήση της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ που αφορά στα δημόσια έργα.

Δ) Κατά την άποψη του Συνδέσμου μας οι ανωτέρω εξελίξεις εν μέσω των καλοκαιρινών μηνών - τη στιγμή που πρόσφατα με τον Ν.4472/2017 (ΦΕΚ Α 74/19.5.2017) είχε θεσπιστεί η πρόβλεψη έναρξης υποχρεωτικής χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα από τις περισσότερες Αναθέτουσες Αρχές στις 20 Οκτωβρίου 2017 - αναδεικνύουν μία βιασύνη και συνεπάγονται έναν αιφνιδιασμό των εμπλεκόμενων στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων που δεν αιτιολογούνται από τον συνολικό χρόνο που είχε στην διάθεσή της η ΓΓΕΚΠ προκειμένου να αναπτύξει την σχετική πλατφόρμα.

Υπενθυμίζουμε ότι ο Σύνδεσμός μας με τις σχετικές επιστολές έχει αναδείξει το ζήτημα ήδη από το καλοκαίρι του 2015 και συγκεκριμένα είχε εντοπίσει:

- την ανεπάρκεια και ανετοιμότητα του ηλεκτρονικού συστήματος της ΓΓΕΚΠ για να υποδεχθεί και να αντεπεξέλθει στις διαγωνιστικές διαδικασίες των δημοσίων έργων παρά την σημαντικότητά τους στο πλαίσιο της διαφανούς διαχείρισης των δημοσίων πόρων.
- την πρόθεση της ΓΓΕΚΠ οι εργοληπτικές επιχειρήσεις και οι αναθέτουσες αρχές να εκτελέσουν δοκιμαστική λειτουργία του ανέτοιμου και ανεπαρκούς συστήματος σε πραγματικούς όρους, γεγονός απαράδεκτο και απορριπτό.
- την αναγκαιότητα η Δημόσια Διοίκηση να έχει ολοκληρώσει όλες τις δοκιμαστικές χρήσεις του συστήματος και όλες τις απαιτούμενες εκπαιδεύσεις και καταρτίσεις, και να παραδώσει στους εμπλεκόμενους (αναθέτουσες αρχές και εργοληπτικές επιχειρήσεις) ένα σύστημα έτοιμο προς χρήση, πλήρως λειτουργικό και αξιοποιήσιμο προκειμένου οι δημόσιοι διαγωνισμοί έργων να εκτελούνται ηλεκτρονικά με αποτελεσματικό τρόπο.
- τον κίνδυνο πλήγματος της αξιοπιστίας της ηλεκτρονικής δημοπράτησης έργων στην περίπτωση μη επιτυχούς λειτουργίας του συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα.

Δυστυχώς, οι έγκαιρες και δικαιολογημένες ανησυχίες του Συνδέσμου μας δεν αξιοποιήθηκαν με αποτέλεσμα η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση να είναι ανέτοιμη να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που της έχει αναθέσει ο Νομοθέτης αφού ακόμη και σήμερα, 30 ημέρες μετά την υποχρέωση έναρξης χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν έχει ανακοινωθεί ούτε καν κάποια δοκιμαστική εκδοχή του υποσυστήματος ούτε υπάρχει ενημέρωση για τα χαρακτηριστικά της, ούτε έχει εκπαιδευθεί και επιμορφωθεί ο μεγάλος όγκος των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης ούτε φυσικά και οι εκπρόσωποι των οικονομικών φορέων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορές σε ένα άγνωστο περιβάλλον.

Το αποτέλεσμα είναι όλοι οι εμπλεκόμενοι στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, Αναθέτουσες Αρχές και Εργοληπτικές Επιχειρήσεις να βρίσκονται σε αναστάτωση και οι δημοπρατήσεις έργων να "παγώσουν" εντελώς.

Ε) Ο Σύνδεσμός μας με την παρούσα επιστολή διερωτάται εάν έχει εξασφαλισθεί και βάσει ποιών διαδικασιών η διασφάλιση από εξωτερικές επιθέσεις τόσο του απορρήτου μίας οικονομικής προσφοράς που κατατίθεται από έναν οικονομικό φορέα κατά την φάση της ηλεκτρονικής δημοπράτησης ενός δημόσιου έργου όσο και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επίσης κατατίθενται μαζί με την οικονομική προσφορά.

Εύκολα αντιλαμβάνεστε ότι με την ραγδαία άνοδο των ηλεκτρονικών επιθέσεων που παρατηρείται **η συνθήκη της διασφάλισης του απορρήτου** των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων καθώς και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **συνιστά κορυφαία παράμετρο που θα πρέπει να έχει ικανοποιηθεί σε μέγιστο βαθμό προκειμένου το σύστημα ηλεκτρονικών δημοπρατήσεων έργων να αρχίσει να εφαρμόζεται.**

Επί αυτού του ιδιαίτερα ευαίσθητου ζητήματος παρακαλούμε να έχουμε άμεσα την απόκρισή σας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ

Με τιμή

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ